

OM REDNINGSHUNDE/FØRERE

- Del af Beredskabsstyrelsen og kræver mange timers uddannelse af både hund og fører.
- Udover selve uddannelsen til hundefører er der mere end 200 timers uddannelse i redningsarbejde.
- Alt er frivilligt og foregår i fritiden.
- Hunden markerer en forsvundet person ved at give hals/gø, indtil føreren er fremme – uanset om den kan se personen, eller om personen er begravet i murbrokker. Den finder stedet, hvor færtten af mennesket er kraftigst, og så giver den hals.

Allerede da Hekate var 1 år gammel, vidste jeg, at hun havde potentiale til at bestå verdens sværeste redningshundetest.

HELT BIDT AF redningshunde- arbejde

Solveig Erri Søndergaard brænder for at hjælpe, når nøden rammer. Derfor træner hun redningshundearbejde – og har sammen med schæferhunden Hekate som den anden danske ekipage nogensinde bestået verdens sværeste redningshundetest – en strabadserende omgang!

■ TEKST: SOLVEIG ERRI SØNDERGAARD
FOTO: PRIVAT

Jeg startede med at træne redningshund for godt 10 år siden. Det har altid været min drøm at kunne hjælpe andre mennesker, og derfor var redningshundearbejdet et oplagt valg. Min første redningshund, Mozart, blev godkendt redningshund i Beredskabsstyrelsen, og jeg havde mange gode timer med ham. Jeg begyndte at interessere mig for IRO, som er den internationale redningshundorganisation, og da Mozart fik ødelagt et korsbånd, startede jeg med min anden hund, Disager's Hekate, i Beredskabsstyrelsen.

Den sværeste test er målet

Allerede da Hekate var 1 år gammel, vidste jeg, at her var en hund med potentiale til at bestå en MRT (Mission Readiness Test) – og det var helt klart det ultimative mål. Mange drømmer om VM, men for mig var en MRT det store mål. At prøve kræfter med den sværeste test i redningshundeverdenen. Det er ikke en konkurrence, men en test, der afprøver, om man er klar til de udfordringer, der ligger i at blive udsendt som redningshundefører ved jordskælv eller andre naturkatastrofer.

Sådan foregår testen

Inden hvert søg informerer dommerne kort om situationen (de agerer, som var det en virkelig situation, og de er indsatsledere, som har tilkaldt et redningshundeteam). Herefter ►

Forud for hvert søg giver dommerne information om "situationen", som var det en virkelig søgeopgave med dem som indsatsledere.

er det din opgave som hundefører at spørge ind til relevante ting for eftersøgningen, f.eks.:

- Ved vi, hvor mange der er savnet?
- Er vi første hold til at eftersøge? Hvis nej: Er der fundet savnede?
- Er der farer/risici (el/vand/kemikalier)?
- Go og No-Go områder for hunden og for føreren (de fleste områder er Go for hunden og No-Go for føreren)
- Hvilket område ønskes afsøgt?
- Er der lyde eller andet, som indikerer, at der er overlevende?

Så skal man forklare sin søgetaktik ud fra de oplysninger, man har fået. Det er vigtigt, at man følger taktikken og forklarer, hvis man ændrer den. Så starter man med at søge, og hvis hunden

Gennem hele testen skal man vise, at man forstår, hvordan man agerer ved et rigtigt jordskælv.

finder en savnet under ruinerne, skal man forsøge at få kontakt til personen. Er personen ved bevidsthed, skal man forsøge at finde ud af, om vedkommende er kommet til skade og kan oplyse, hvor der evt. kunne være flere savnede. Man må ALDRIG forlade en tilskadekommet – man venter, til redningsholdet er ankommet og tager over. Det er her meget vigtigt, at man kommunikerer til dommerne, hvilke oplysninger man har fået, og at man afventer et redningsholds ankomst.

Skal agere som ved rigtigt jordskælv

Gennem hele testen skal man vise, at man har forståelse for, hvordan man skal agere ved et rigtigt jordskælv. Formår man ikke det, dumper man.

Der er afsat maks. 20 min. til hvert søg, så man har ikke særlig lang tid til at orientere sig, da det er temmelig store områder, man skal afsøge.

Når søget er overstået, skal man debriefe og tage sig godt af hunden. Man skal tjekke, at den ikke er kommet til skade (ikke har skåret poter mv.) og evt. give den jakke på samt sørge for, at den har vand. Jeg bruger her at give Hekate Oralade for at sikre væske- og elektrolytbalancen. Desuden får hun et lille stykke hundekødpølse. Så er jeg sikker på, at hun ikke mangler noget til næste søg. Endelig skal man lave en skitsetegning over området og for- ▶

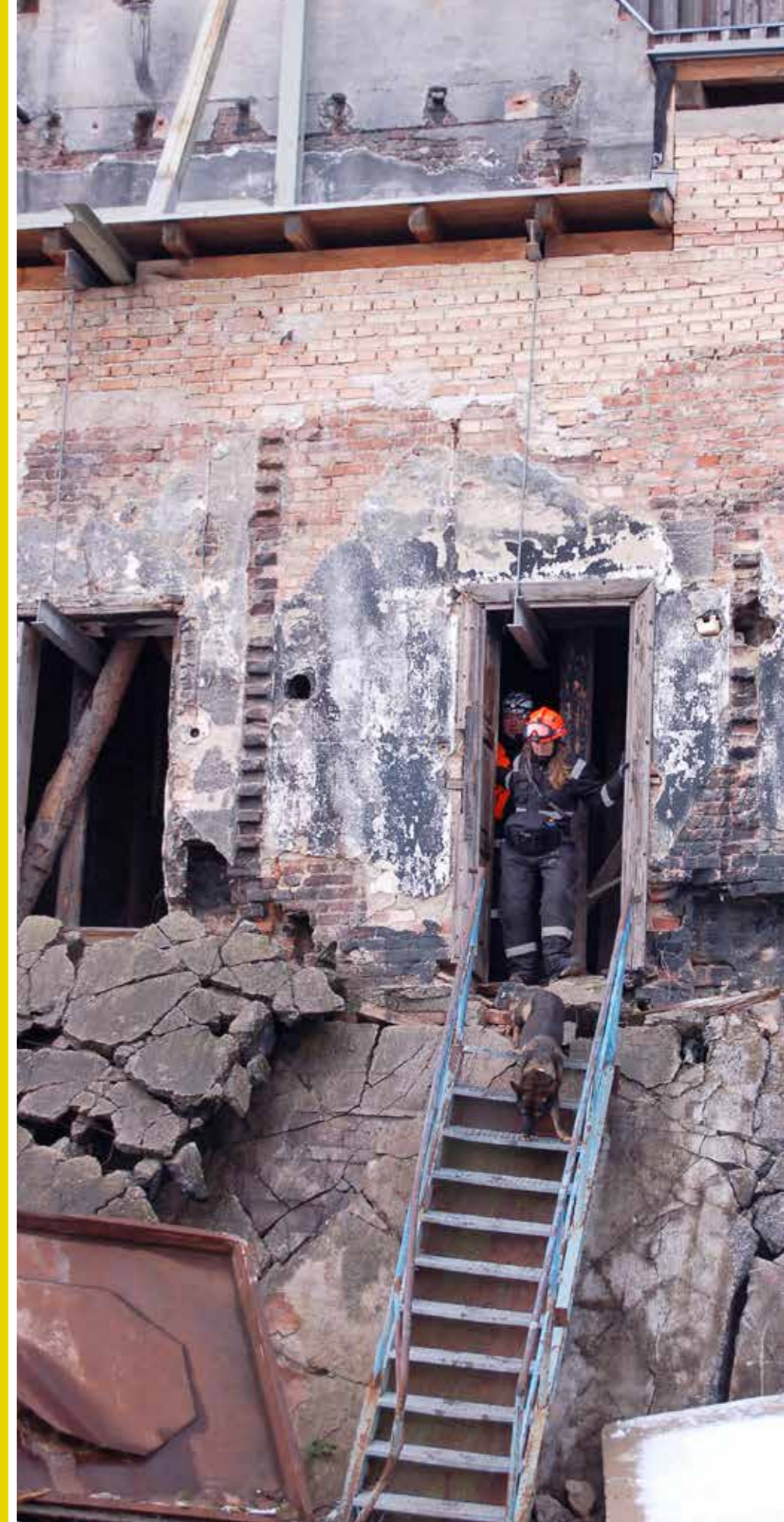
Det er både fysisk og mentalt krævende at bevæge sig rundt i en ruin. Hundeføreren skal vurdere, hvor hunden kan sendes ind – og om der er dele af en ruin, hvor det er for farligt. En redningshund må bevæge sig på mange områder, hvor det er for farligt for mennesker, og som hundefører skal man være indstillet på, at man kan miste sin hund i tjeneste.

OM MRT

- 36 timers test, hvor du og din hund skal klare jer alene (og medbringe alt selv på nær toilet).
- Som ved et jordskælv – alt bliver læsset af bilen, som om man var på et fly, og bilen har man ikke adgang til, før testen er slut.
- Ukendt tidsplan – du har 15 min., fra du bliver vækket, til du skal stå klar med hunden.
- Mindst 7 opgaver med mindst 14 forsvundne personer.
- 10 km march (maks. 2 timer) med oppakning.
- Nedfiring med reb (ca. 20 m ned).
- Skriftlig førstehjælpstest til hund på engelsk.
- Praktisk førstehjælpstest til hund på engelsk.
- Skriftlig test i INSARAG Guidelines (FN's regler ved internationale eftersøgninger) på engelsk.
- Ved bestået test er man på den Internationale Redningshundeor- ganisations liste over rednings- hunde og kan blive tilkaldt af denne (ved den danske rednings- hundeprov kan man "kun" blive tilkaldt af Danmark).

Blandt en af opgaverne var afsøgning af en bygning, hvor eneste adgangsvej var en stejl stålstige. Missionen lykkedes, og vi fandt en forsvundet person oppe på 2. sal.

Godt klædt på og med UCO-lanterne (stearinlys-lanterne godkendt til teltbrug) klarede vi de frostkolde nætter i teltet.

klare, hvordan man afsøgte området, hvor hunden markerede tilskadekomne, og om der var steder, man ikke nåede at afsøge.

Nu er vi klar!

Efter 5 års træning var Hekate og jeg endelig klar til at prøve kræfter med MRT. Alle forudgående tests var bestået, og i november 2015 drog vi til Tritolwerk i Østrig, hvor årets test foregik. Ud over mig deltog hundeførere fra Østrig, Ungarn, Slovenien, Italien og Ukraine.

Vi ankom ved 18-tiden, og jeg satte telt op – i mørke med kun en enkelt powermoon i lejren. Så gik det ellers slag i slag:

18.30 Tjek af bagage og dyrlægekontrol.

19.00 Information om jordskælvet (risici, hvilke hold er indsat osv.) samt inddeling i teams. Man bliver inddelt i teams af tre hunde/førere, som skal gå marchen og løse den praktiske førstehjælpsopgave sammen. Dette også for at teste at hundene ikke er aggressive og kan arbejde tæt sammen med andre hunde.

Efter 5 års træning var Hekate og jeg endelig klar til at prøve kræfter med MRT.

19.30-> Testen i gang.

23.30 Dyrlægen "bankede på" mit telt for at tjekke, hvor min hund sov, og oplyse, at vejrudsigten var ændret og lovede -6 grader og voldsomt snevejr. Som eneste deltager sov jeg i uopvarmet telt (de andre havde udstyr med fra deres beredskaber inkl. varmetelte og generatorer). Han godkendte min hunds sovested, som bestod af et stofbur med to soveposer. Herudover havde hun en kraftig jakke på. Jeg havde lagt uldtæpper i hele teltbunden, og tændt en UCO-lanterne (stearinlys-lanterne godkendt til teltbrug), så vi nåede ikke under frysepunktet.

01.00 Jeg blev vækket til første nattesøg. Det sneede kraftigt, blæste og var bidende koldt. Inden 15 min. skulle jeg stå klar, så jeg hoppede i termokeddragten, fik rygsækken på og snor på hunden. Vi skulle vente ved nogle skure, og jeg priste mig lykkelig for, at jeg havde taget et liggeunderlag med, som Hekate og jeg kunne sidde på i ventetiden.

02.00 Så blev det vores tur. Nerverne blev hurtigt rystet af, da jeg trådte ind i bygningen, der skulle afsøges. Så var det bare om at få spurgt om de rigtige ting og lagt en taktik, så jeg kunne komme i gang med at afsøge. Efter 18 min. var bygningen afsøgt, og jeg ►

KRAV FOR AT DELTAGE I EN MRT

- Bestået FN-testen "BSITF" (online uddannelse og test bestående af 7 moduler på ca. 20 min. og efterfølgende online multiple choice test).
- Bestået IRO-test niveau B (højeste niveau) i ruinsøg ved en international dommer.
- Bestået førstehjælpskursus.

1/1 ann

kunne få debriefet. Vi havde fundet to tilskadekomne, men intet svar fået, så jeg informerede dommerne om, at jeg ville rekvirere en anden hund eller et kamera/lyttehold til at verificere, at der lå mennesker begravet der, hvor Hekate havde markeret. Opgaven var slut, og jeg begav mig tilbage til mit snedækkede telt, gav Hekate en portion mad og krøb tilbage i soveposen.

Dramatisk søg

Efter et par timers søvn blev vi kaldt afsted igen. Denne gang fik vi lov til at vente en times tid i en barak, inden vi skulle i gang med at søge – tre søg i træk. Alt var dækket med sne, så jeg var lidt spændt på, hvordan ruinerne ville være. Første søg gik forrygende – vi var lynhurtigt færdige på trods af sne og en glat ruin, og jeg havde en rigtig god fornemmelse. Så videre til næste sted – puha – det var straks sværere – stor bygning og en ruin overfor, så der skulle lægges en ordentlig taktik, og der skulle dirigeres, for hunden skulle afsøge en bygning, hvor eneste adgangsvej var en stejl stålstige. Missionen lykkedes, og vi fik fundt en forsvundet person på 2. sal. Så skulle ruinen overfor afsøges. Hekate kom godt fra start – men gled så pga. is på en stor, stejl betonblok. Med hjertet oppe i halsen løftede jeg armen som indikation på, at jeg ville gå ind i ruinen. Samtidig med at jeg skyndte mig hen imod Hekate, vendte jeg hovedet for at få kontakt med dommeren. Han vinkede bare, at jeg skulle skynde mig videre, så jeg

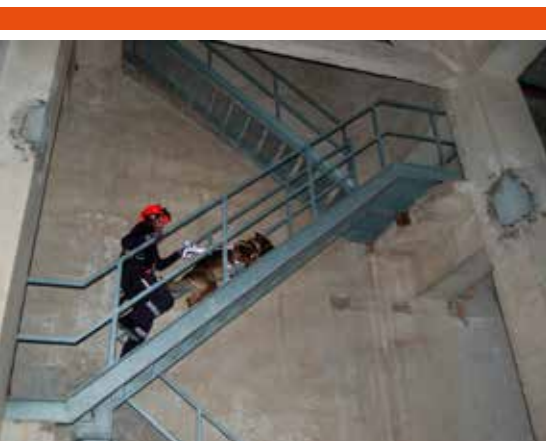

Med hjertet oppe i halsen løftede jeg armen som indikation på, at jeg ville gå ind i ruinen.

fik hurtigt fat i Hekate, som hang med det meste af bagkroppen ind over et 2 m dybt betonrør. Jeg fik hende løftet op, og hun løb troligt videre ind i ruinen og søgte. Sikke en forskrækkelse, men umiddelbart så hun OK ud. Hun afsøgte ruinen og fandt endnu en forsvundet person.

Søg, nedfiring i trappetårn – og velfortjent hvile

Ved debriefingen fik jeg undersøgt Hekate ekstra grundigt, hvilket begge dommere var meget opmærksomme på. Alt virkede OK, så jeg fik debriefet og gik videre til næste søg. Her kunne jeg dog godt mærke, at Hekate ikke var 100% på toppen, men om det var fordi, hun var gledet, eller om det var fordi det var 3. søg, havde jeg svært ved at vurdere. Vi fik søgt, og det gik OK. Herefter fik jeg besked på, at nu skulle jeg på nedfiringsopgaven og til sidst til førstehjælpstest og INSARAG guidelines test. Denne nedfiringsopgave var der ventetid igen. For mange hundeførere er noget af det sværeste at få hunden til at udnytte ventetiden og slappe af, så den er klar, når det gælder. Her er Hekate heldigvis en drøm. Lige så aktiv hun er under søg, lige så afslappet er hun i ventetiden. Jeg ikklædte os hejseudstyr, og så gik turen op ad trapperne til tårnet, hvor et par flinke brandfolk fra Wien brandvæsen ventede – og så gik ▶

Inden nedfiringsopgaven skal et antal metaltrapper bestiges.

Et af testelementerne er en nedfiring på ca. 20 meter. For de fleste hunde vil det sikkert være meget grænseoverskridende, men Hekate og jeg har prøvet det mange gange, og det er en fantastisk fornemmelse at hænge der med en hund, som stoler på, at alt, hvad jeg udsætter hende for, er OK. Hun tager det helt roligt og er klar til at fortsætte arbejdet direkte bagefter.

1/1 ann

det ellers ned. Efter nedfiringen skal man direkte på et søg. Det gik også godt – Hekate var i fint humør.

Så gjaldt det de skriftlige tests og praktisk førstehjælp til hund. Vi bestod alle tests, og satte kursen mod teltlejren. Det var nu midt på eftermiddagen, og jeg var sulten og godt brugt, så nu smagte en feltration fantastisk. Hekate havde selvfølgelig fået mad – man sørger altid for sin hund som det første – den er ens vigtigste ”redskab”, makker og bedste ven!

To vellykkede nattesøg

Klokken 23 blev jeg vækket igen. Ud af soveposen, på med termokedel, dragten og rygsækken og afsted. Så var der ventetid igen. To timer, men det er netop meningen. Man skal lære at vente, for det vil man også komme til, hvis man bliver sendt ud. Første søg foregik i en bygning. Hekate fik hurtigt gennemført de to mørke kældre og stueetagen, og vi fandt en forsvundet person i begge kældre. Nattens sidste søg var i et temmelig stort ruin/naturområde, som jeg ikke måtte betræde (de færreste ruiner må man gå ind i som hundefører, før hunden har markeret en figurant), så igen var det her en test i dirigering og selvstændigt søg af hunden. To områder skulle afsøges, så der skulle lægges taktik og man skulle bruge tiden fornuftigt. Lynhurtigt blev områderne afsøgt, og en forsvundet person blev fundet begge steder. Efter debriefing var det direkte retur i soveposen. Klokken var fire om natten, og nu handlede

Marchen på 10 km/2 timer gik hurtigt, selvom mine fødder efterhånden var brugte af at gå i sikkerhedsstøvler, og rygsækken efterhånden følte temmelig tung.

det om at sove, for næste dag ville byde på 10 km march med fuld oppakning.

Ømme fødder og tung rygsæk

Klokken 10 næste formiddag var det tid til marchen. Jeg fulgtes med en hundefører fra Ukraine, og selvom hendes engelsk var meget begrænset, fik vi en fin dialog, og de 10 km/2 timer gik hurtigt, selvom mine fødder efterhånden var brugte af at gå i sikkerhedsstøvler, og rygsækken efterhånden følte temmelig tung.

Tilbage i lejren igen blev vi sendt direkte til det sidste søg. En ikke helt let ruin skulle afsøges, men Hekate kom rundt og fandt to forsvundne personer.

Vi stod distancen!

Testen var slut, og jeg havde en rimelig god mavefornemmelse, men intet var jo sikkert. Spændingen var stor – hvem havde bestået, og hvem havde ikke klaret skærene? Bunken med diplomer var meget lille – 5 ud af 13 hundeførere bestod. Selvom jeg ofte er en af de sidste, der bliver råbt op pga. mit efternavn med S, så blev jeg da en anelse i tvivl, da der kun var et diplom tilbage, og jeg endnu ikke var råbt op. Det sidste diplom var Hekates og mit, og jeg kunne vende næsen hjemad efter et par hårde døgn, men også med en vis stolthed over, at min hund og jeg kunne stå distancen. Det havde været en hård kamp – især eftersom Hekate har været igennem to rygoperationer efter et fald til træning, men Ken Lindeblad på Faxe Dyrehospital gav ikke op, og takket være ham har jeg stadig Hekate som aktiv redningshund. En hund, som for mig er i særklasse – en hund, som jeg har et helt specielt bånd med. ■

Nattens sidste søg var i et temmelig stort ruin/naturområde, som jeg ikke måtte betræde.